

Protokoll 3/2026

fört vid Arbetsmarknadsnämndens sammanträde tisdagen
den 21 april 2026 kl. 16:02-16:36, Stora kollegiesalen, plan 1,
Stadshuset

Ledamöter

Arvid Vikman Rindevall (S) Ordförande
Johan Kling (C) Vice ordförande
Frida Bengtsson (S)
Ulla Sjöberg (S)
Oscar Karlsson (S)
Maria Ljuslin (V)
Kristina Mattsson (MP)
Per Rosencrantz (M)
Christina Tufvesson (L)
Solveig Holmgren (S) ersätter Nassir Abdullahi Ali (S)
Helena Walentowicz (M) ersätter Aura Weström (M)
Peter Sundström (M) ersätter Edward Hamilton (M)
Ann-Christine Carlberg (SD)

Ersättare

Felix Pettersson (S)
Mattias Enroth (V)
Christina Hassel (V)
Mansur Jama (MP) §§4-18
Leif Söderström (SD)
Lovisa Lanryd (L)

Övriga närvarande

Karina Uddén Förvaltningschef
Lara Badinson Borgarrådssekreterare §§1-5, §§10-18
Hanna Holmäng Nämndsekreterare
William Ejeborg Politisk sekreterare
Johan Welén Facklig Kommunal
Carl Korch Facklig SACO-rådet/Akavia

Justerare

Arvid Vikman Rindevall, Johan Kling

Datum för justering

2026-04-23

Paragraf

§§1-18

Sekreterare

Hanna Holmäng

§ 1**Sammanträdets öppnande och godkännande av
föredragningslistan****Sammanfattning av ärendet**

Ordföranden Arvid Vikman Rindevall (S) öppnade sammanträdet och föredragningslistan godkändes.

§ 2**Val av protokollsjusterare och tid för justering av
protokollet****Sammanfattning av ärendet**

Ordföranden Arvid Vikman Rindevall (S) och vice ordföranden Johan Kling (C) utsågs att justera dagens protokoll.

Protokollet ska justeras senast den 23 april 2026.

§ 3**Beslut om närvarorätt för personalföreträdare samt
övriga närvarande****Sammanfattning av ärendet**

Arbetsmarknadsnämnden gav Johan Welén, Kommunal, Carl Korch, SACO-rådet/Akavia och William Ejeborg, politisk sekreterare för Centerpartiet närvarorätt vid dagens sammanträde.

§ 4**Underlag för budget 2027 med inriktning för 2028 och 2029**

AMF 2025/910

Beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden godkände Underlag för budget 2027 med inriktning 2028 och 2029.

Sammanfattning av ärendet

Arbetsmarknadsnämndens underlag för budget 2027 med inriktning för 2028 och 2029 tar upp strategiskt viktiga frågor som berör verksamheten, med fokus på de frågor och faktorer som har störst påverkan på verksamhetens utveckling och ekonomi under perioden 2027-2029. Detta utifrån förändringar i omvärlden och i den egna verksamheten.

I ärendet redovisas verksamhetens utveckling de senaste åren, analys gällande de kommande årens utveckling samt konsekvenser för staden. Ärendet redovisar också strategiska satsningar som bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål under den kommande treårsperioden samt prioriteringar, som bedöms behöver göras de kommande åren. Nämndens analys av den kommande utvecklingen inom sina verksamhetsområden utgör underlag i stadens budgetarbete.

Arbetsmarknadsförvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 260410.

Förslag till beslut

1. Ordföranden Arvid Vikman Rindevall (S) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag till beslut.

2. Vice ordföranden Johan Kling (C) yrkade att nämnden skulle bifalla Centerpartiets förslag till beslut enligt nedan:

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut
2. Att uppdra åt förvaltningen att återkomma med ett förslag till inriktning utifrån Centerpartiets budgetreservation i kommunfullmäktige
3. Att därutöver anföra följande:

Centerpartiets vision för Stockholm är en grön, öppen och framtidsinriktad huvudstad – med en mångfald av människor, företag och företagare som kan växa. Vi vill se ett Stockholm som

håller ihop, och där alla ges möjlighet att forma sin egen framtid. Men vi ser även ett Stockholm som står inför stora utmaningar under kommande år: skillnaderna i livsvillkor är fortsatt betydande, och allt för många står långt från arbetsmarknaden. Arbetet med insatser för att bryta utanförskap, skapa en meningsfull fritid och bana ut tydliga vägar till studier och arbete.

Arbetsmarknaden är i en period av förändring. Efter en period av lågkonjunktur anas en viss återhämtning, men samtidigt är långtidsarbetslösheten hög och många arbetsgivare har svårt att hitta den kompetens de eftersöker. Det kräver en arbetsmarknadspolitik som skapar matchningar, rustar människor med rätt kunskaper, och möter näringslivets behov.

Egen försörjning är grunden för människors frihet att leva självständiga liv och att förverkliga sina livsdrömmar. Fler stockholmare ska kunna komma i arbete – därför ska Stockholm ska ha Sveriges bästa företagsklimat. Arbetsmarknadsnämndens spelar en viktig roll i detta arbete för att skapa bättre samspel mellan utbildning och arbetsliv. Nya nationella reformer som aktivitetskravet ställer högre krav på stadens insatser i form av effektivitet och individanpassning.

Språket är nyckeln till arbete och integration. Vägen till kunskaper i svenska ska vara kort, och Stockholm ska vara ett föredöme för snabb etablering för alla som väljer att söka sig till vår stad – oavsett varifrån man kommer. Stockholm ska även vara öppet för nya idéer och stötta den som väljer att gå sin egen väg - med en nyföretagarrådgivning baserad på entreprenörers verkliga erfarenheter och expertis.

I övrigt hänvisar vi till Centerpartiets budgetreservation i kommunfullmäktige för vilka prioriteringar som bör ligga till grund för planeringen för perioden 2027–2029.

3. Ledamoten Per Rosencrantz m.fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla Moderaternas förslag till beslut enligt nedan:

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut med hänvisning till Moderaternas budgetförslag för 2026
2. Att därutöver anföra följande

Moderaterna vill inledningsvis tacka nämnden för ett väl genomarbetat budgetunderlag som tydligt beskriver de utmaningar som verksamheten står inför. En betydande grupp stockholmare står långt från arbetsmarknaden. Långtidsarbetslösheten har ökat sedan valet samtidigt som många branscher – både i näringslivet och i offentlig sektor – har svårt att rekrytera.

Enligt Arbetsförmedlingens klassificering tillhör omkring 75 procent av de arbetssökande grupper med svag konkurrensförmåga, vilket tydligt illustrerar de strukturella utmaningarna på arbetsmarknaden. En bidragande faktor är den migrationspolitik Sverige har haft under lång tid, även om politiken nu har lagts om och antalet nyanlända minskar. Samtidigt ökar kraven på arbetsmarknaden, vilket också framgår i budgetunderlaget. Mot denna bakgrund är det särskilt viktigt att Stockholm fortsätter att värna en stark arbetsmarknad även för jobb som kräver begränsade förkunskaper, exempelvis inom restaurang- och besöksnäringen.

Det är därför beklagligt att Socialdemokraterna i Stockholm i flera fall för en politik som försvårar för just dessa branscher. Moderaterna vill understryka att ekonomisk tillväxt och en tydlig arbetslinje är avgörande för en väl fungerande arbetsmarknad. Samtidigt har vänsterstyret höjt den samlade kommunalskatten i Stockholm till den högsta nivån någonsin. Höga skatter riskerar att minska drivkrafterna att gå från bidrag till arbete och kan därmed bidra till att fördjupa utanförskapet. Mot denna bakgrund vill Moderaterna lyfta tre särskilda frågor.

För det första har Socialdemokraterna beslutat att andelen vuxenutbildning i egen regi ska öka. Moderaterna har tidigare uttryckt oro över att detta innebär en ökad riskexponering för staden. Denna risk beskrivs också i budgetunderlaget där det konstateras att finansieringen behöver ses över för att kunna hantera volymförändringar när egen regi växer. Erfarenheter från andra kommuner visar att kostnaderna kan öka snabbt i sådana situationer. Moderaterna menar att driftsformen i sig inte är avgörande – det centrala är att utbildningarna håller hög kvalitet och leder till goda resultat.

För det andra framgår det av budgetunderlaget att det minskade antalet nyanlända innebär att verksamheten behöver anpassas och att detta bör ske i samverkan med stadsdelarna och socialförvaltningen. Moderaterna har vid upprepade tillfällen försökt lyfta denna fråga i både nämnden och fullmäktige, men utan att få tydliga svar från majoriteten. Detta innebär en ytterligare ekonomisk och organisatorisk osäkerhet för nämndens verksamhet. För det tredje vill Moderaterna lyfta kostnaderna för stadens arbetsmarknadsinsatser, inklusive Jobbtorgen. Med en årlig kostnad på närmare en halv miljard kronor är det avgörande att säkerställa att insatserna leder till långsiktiga resultat. Det är också viktigt att se över hur stadens verksamheter samverkar med Arbetsförmedlingen för att undvika överlappningar och ineffektivitet.

Moderaternas utgångspunkt är att skattemedel ska användas effektivt och att en framgångsrik arbetsmarknadspolitik börjar med

rimliga skatter och tydliga drivkrafter till arbete. Tyvärr ser vi i dag inte att vänsterstyret presenterar en tillräckligt tydlig strategi för att stärka arbetslinjen i Stockholm.

Vi hänvisar i övrigt till Moderaternas budgetreservation.

4. Ledamoten Christina Tufvesson (L) yrkade att nämnden skulle bifalla Liberalernas förslag till beslut enligt nedan:

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut.
2. Att uppdra åt arbetsmarknadsförvaltningen att återkomma med förslag till inriktningsbeslut i enlighet med vad som nedan anføres.

Liberalismens viktigaste värdering är frihet och alla människor har rätt att leva ett liv i frihet. Det innebär för oss liberaler inte bara att man kan göra vad man vill utan att man också har kapacitet att styra sitt eget öde. En egen försörjning är en förutsättning för att kunna göra det. Målet för en liberal arbetsmarknadspolitik är att se till att så många stockholmare som möjligt har rätt kompetens för att kunna ta ett arbete.

Liberalerna har lämnat ett eget budgetförslag till budget för Stockholms stad kommande år. Det är en budget som värnar frihet och den enskilda individens rätt att själv få bestämma över sitt liv även när det gäller frågor som faller under arbetsmarknadsnämnden. Stockholm är inte bara en stad i världen utan en världsstad. Arbetskraftsinvandring är bra för Stockholms ekonomi och välfärd. Därför ska det vara enkelt att driva företag här och enkelt för företag att anställa människor från andra länder och attraktivt för människor med nyckelkompetens att välja Stockholm.

Vilka utbildningar som kommer att behövas kan vara svårt att överblicka och det råder brist på arbetskraft hos många företag, samtidigt som det finns många individer som är arbetslösa. Det tyder på att det finns en matchningsproblematik på Stockholms arbetsmarknad. Vilka rekryteringsbehov som näringslivet har på kort och lång sikt bör tydligt styra vuxenutbildningens utformning. I detta syfte bör staden fördjupa sin dialog med företrädare för näringslivet i Stockholm. Därför anser vi Liberaler att nära samverkan med näringslivet för fler kvalitativa jobb är viktigt.

Det råder strukturell kompetensbrist i Stockholm, dvs. efterfrågad kompetens finns inte i tillräcklig grad för att täcka industrins arbetskraftsbehov. Bristen på arbetskraft med rätt kompetens hämmar företagens verksamhet samtidigt som det är negativt för samhället i stort. Och viktigast av allt är kanske att det finns människor som skulle kunna få jobb men inte får det eftersom de inte har efterfrågad kompetens. De får inte uppleva den frihet som

det innebär att ha ett eget arbete och en egen försörjning. Ett sätt att komma till rätta med detta är att Stockholms stad går med i det Teknikcollege som numera finns i Stockholmsregionen. Teknikcollege är en samverkansplattform för industrins kompetensförsörjning och en kvalitetsstämpel på utbildningar där kommuner, utbildningsanordnare och företag samverkar för att öka attraktionskraften och kvaliteten på tekniskt inriktade utbildningar.

Den regionala arbetsmarknaden kräver regional samverkan. Stockholm är navet i en sammanhängande arbetsmarknadsregion där arbetskraftens rörlighet redan är hög. Det är därför naturligt att även utbildningssystemet avspeglar denna realitet. Vi Liberaler vill se ett regionalt Yrkesvux, något som skulle innebära större valfrihet för elever genom breddat utbildningsutbud. Vidare skulle resursanvändningen bli effektivare genom gemensam planering och en bättre matchning mot näringslivets kompetensbehov uppnås. Till exempel skulle det underlätta anordnandet av investeringstunga utbildningsmiljöer.

Friheten att forma sitt eget liv ska gälla alla, även de som kanske har minst frihet och följaktligen störst behov av en egen försörjning, nämligen kvinnor som befinner sig långt från arbetsmarknaden. Därför är det viktigt för oss liberaler med stärkt samverkan mellan jobbtorgen och stadsdelsmammorna.

Att behärska svenska är en viktig frihetsfråga så arbetet med att göra SFI mer flexibelt behöver fortsätta, t.ex. genom en åtgärdsplan för att minska antalet elever som avbryter sina SFI-studier samt samarbete mellan Arbetsmarknadsnämnden och Idrottsnämnden för att nå utrikesfödda vuxna för bättre simkunnighet och kunskaper i svenska.

När det så gäller arbetsmarknadsförvaltningens förslag till budget för 2027 med inriktning 2028 och 2029 kan följande särskilt noteras.

I budgetförslaget anges att vuxenutbildning i egen regi har expanderat kraftigt. Vi Liberaler tror inte att vad som i praktiken verkar vara en sorts återkommunalisering av vuxenutbildningen i sig löser de problem som vuxenutbildningen står inför. Vi är pragmatiska i frågan om driftsform – arbetsmarknadsnämndens resurser ska användas effektivt med fokus på resultaten. En förutsättning för detta är samverkan med både privata och offentliga aktörer. Därför bör kommunal vuxenutbildning kunna drivas i såväl privat som egen regi; det viktigaste är att den fungerar väl och ger bra resultat.

Men för oss Liberaler handlar det också om individens frihet att få utöva valfrihet när det gäller val av vuxenutbildning. Att utifrån

egna preferenser välja mellan vuxenutbildningar med olika profil och geografiskt läge. Att genom sina individuella val få sätta lite press på de som driver vuxenutbildning så att dessa ständigt försöker förbättra sig genom kreativa och innovativa lösningar.

Vidare anges att efterfrågan på arbetsmarknaden väntas fortsätta inom gymnasiala yrkesutbildningar och utsikterna att få arbete efter bristyrkesutbildningar är fortsatt goda. Det är viktigt att arbetet med kompetensförsörjningsfrågor sker i tät och nära dialog med presumtiva arbetsgivare, såväl privata som offentliga, samt att studerande informeras om och uppmuntras till att studera på yrkesprogram som faktiskt leder till anställningar.

Vi är starkt bekymrade över majoritetens beslut att flytta arbetet med Starta eget och Scale up till arbetsmarknadsnämnden från Stockholm Business Region. Det tidigare kundvalssystemet för rådgivning, som fungerat väl, har avvecklats och all rådgivning, både för nya kunder och för företag som erhållit företagarrådgivning har satts på paus. Flytten från SBR borde dock aldrig skett överhuvudtaget.

I övrigt hänvisar vi till vår budgetreservation i kommunfullmäktige.

5. Ledamoten Ann-Christine Carlberg (SD) yrkade att nämnden skulle bifalla Sverigedemokraternas förslag till beslut enligt nedan:

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut.
2. Att därutöver anföra följande:

Budgetunderlaget är baserad utifrån majoritetens visioner och Sverigedemokraternas visioner och inriktning i budget 2026 med plan för 2027 och 2028 är annorlunda.

Beslutsgång

Ordföranden Arvid Vikman Rindevall (S) ställde yrkandena mot varandra och fann att nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Johan Kling (C) reserverade sig mot beslutet till förmån för Centerpartiets förslag till beslut.

Ledamoten Per Rosencrantz (M) anmälde att samtliga närvarande M-ledamöter reserverade sig mot beslutet till förmån för Moderaternas förslag till beslut.

Ledamoten Christina Tufvesson (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för Liberalernas förslag till beslut.

Ledamoten Ann-Christine Carlberg (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för Sverigedemokraternas förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- AMF 2025/910-7 Underlag för budget 2027 med inriktning 2028 och 2029
- AMF 2025/910-8 Bilaga 1 AmN 2027-2029
- AMF 2025/910-9 Bilaga 2 Kompetensförsörjningsplan AmN 2027-2029

§ 5**Arbetsmarknadsrapport för 2025**

AMF 2026/258

Beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att godkänna arbetsmarknadsrapport för 2025.

Sammanfattning av ärendet

Syftet med arbetsmarknadsrapporten är att beskriva tillståndet inom arbetsmarknadsområdet i Stockholms stad, hur den utvecklas över tid och till viss del analysera utvecklingen.

Arbetsmarknadsförvaltningen har samlat in och sammanställt statistikuppgifter, undersökt omvärldsförändringar som påverkar arbetet samt sammanställt en nulägesanalys av arbetet inom arbetsmarknadsförvaltningen och stadsdelsnämndernas arbetsmarknadsverksamhet för att ge en heltäckande bild av stadens arbete.

Arbetsmarknadsförvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 260410.

Förslag till beslut

Ordföranden Arvid Vikman Rindevall (S) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Arvid Vikman Rindevall (S) fann, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- AMF 2026/258-1 Arbetsmarknadsrapport för 2025
- AMF 2026/258-2 Bilaga: Arbetsmarknadsrapport 2025

§ 6**Svar på skrivelse angående SAO-jobb**

AMF 2026/247

Beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt svar på skrivelsen.

Sammanfattning av ärendet

Arbetsmarknadsnämnden har från Christina Tufvesson (L) och Johan Kling (C) mottagit en skrivelse som lyfter frågor gällande möjligheterna att införa SAO-jobb i Stockholms stad.

Arbetsmarknadsförvaltningen har i ett tjänsteutlåtande daterat den 17 februari 2026 (AMF 2025/852) besvarat en motion med ett antal frågor gällande SAO-jobb. I detta tjänsteutlåtande konstaterar arbetsmarknadsförvaltningen att SAO-jobb är en intressant insats som skulle kunna vara lämplig för vissa målgrupper, men förvaltningen bedömer att insatsen är mer lämpad att organisatoriskt placeras inom utbildningsförvaltningen.

Arbetsmarknadsnämnden bedömer att det är lämpligt att vänta in resultaten från den pågående försöksverksamhet som utbildningsförvaltningen och Stockholm Business Region genomför just nu, innan det är möjligt att ta ställning till arbetsmarknadsnämndens eventuella roll i ett framtida arbete med SAO-jobb i Stockholms stad.

Arbetsmarknadsförvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 260410.

Förslag till beslut

Ordföranden Arvid Vikman Rindevall (S) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Arvid Vikman Rindevall (S) fann, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- AMF 2026/247-3 Svar på skrivelse angående SAO-jobb

- AMF 2026/247-2 Skrivelse angående SAO-jobb

§ 7**Yttrande över remiss av Handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030*****Remiss från kommunstyrelsen, KS 2025/1616***

AMF 2026/231

Beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat Handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030 till arbetsmarknadsnämnden för yttrande.

Handlingsplanens övergripande mål är att staden säkerställer att stockholmare har lika rättigheter och möjligheter oavsett kön.

Arbetsmarknadsförvaltningen är positiv till framtagandet av handlingsplanen och bedömer att den kan bidra till att stärka arbetet med jämställdhet.

Arbetsmarknadsförvaltningen betonar vikten av:

- att modeller och arbetssätt från MR-programmet presenteras i samtliga handlingsplaner
- att beakta att stadens många handlingsplaner inom området mänskliga rättigheter kan försvåra överblicken över mål och aktiviteter kopplat till området.
- att mål om likvärdiga studiemöjligheter utvidgas till att även omfatta vuxenutbildningen, och att arbetsmarknadsnämnden får ansvar för relevanta resultatmål
- att kraven på skolpersonal skärps så att de ska agera vid utsatthet, inte bara ”ha förutsättningar att agera”
- att mål 4 under *Välfärd och service* omformuleras så att Jobbtorg Stockholm tydligt arbetar aktivt för att upptäcka och förändra normer och arbetssätt som bidrar till könsuppdelningen på arbetsmarknaden.

Arbetsmarknadsförvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 260410.

Förslag till beslut

1. Ordföranden Arvid Vikman Rindevall (S) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag till beslut.

2. Ledamoten Per Rosencrantz m.fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla Moderaternas förslag till beslut enligt nedan:

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut.
2. Att därutöver anföra följande:

För Moderaterna handlar jämställdhetsarbete om att undanröja faktiska hinder och hantera verkliga problem. Det innebär lika lön för lika arbete, likvärdiga förutsättningar i skolan för flickor och pojkar samt att alla ska kunna känna sig trygga, både i det offentliga rummet och i hemmet. Ett framgångsrikt jämställdhetsarbete kräver tydliga mål, mätbarhet och konkreta åtgärder.

Den handlingsplan som nu läggs fram präglas av ett stort fokus på processer, analys och teori. Den riskerar att bli ytterligare en administrativ pålaga för verksamheterna snarare än ett effektivt verktyg. Vi har återkommande efterfrågat färre och mer träffsäkra styrdokument. Handlingsplanen är en av sex underordnade planer till stadens MR-program, och därutöver finns flera angränsande styrdokument. Vi menar att denna fragmenterade struktur är ineffektiv, skapar otydlighet och tar fokus från kärnverksamheterna.

Vi instämmer i förvaltningens bedömning att planen är för generell och att mer konkreta och avgränsade resultatmål behövs. Centrala frågor, såsom mäns våld mot kvinnor, hanteras vid sidan av handlingsplanen, vilket försvårar en samlad och enhetlig styrning. Inte heller den särskilda utsattheten för personer med funktionsnedsättning lyfts i tillräcklig utsträckning.

Åtgärderna som presenteras är generella och fastnar i normkritik snarare än konkreta insatser. Planen saknar också verktyg för att bekämpa det utbredda problemet med hedersrelaterat våld och förtryck. Majoritetens agerande på området är otillräckligt och står inte i proportion till problemets omfattning. Åtgärder som könsseparerade badtider är exempel på hur man i praktiken går förtryckande strukturerna till mötes i stället för att motverka dem.

För Moderaterna är det självklart att staden ska agera med kraft där utsattheten är som störst. En kvinna som utsätts för våld i hemmet ska kunna bo kvar i sin bostad, medan det är våldsutövaren som ska flyttas. Detta är ett konkret förslag som majoriteten har motsatt sig.

Mot bakgrund av att handlingsplanen brister i tydlighet, mätbarhet och prioritering av de mest angelägna problemen bedömer vi att den är otillräcklig och bör omarbetas.

3. Ledamoten Christina Tufvesson (L) yrkade att nämnden skulle bifalla Liberalernas förslag till beslut enligt nedan:

1. Att återremittera ärendet.
2. Att därutöver anföra följande:

Handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030 har en viktig ambition och adresserar centrala frågor om jämställdhet i stadens verksamheter. Liberalerna delar målsättningen om ett mer jämställt samhälle där kvinnor och män, flickor och pojkar ges likvärdiga livschanser och där människor inte begränsas av könsnormer. Samtidigt är det tydligt att handlingsplanen i sin nuvarande form inte uppfyller de krav som bör ställas på ett styrande dokument.

Det finns exempelvis ett uttalat behov av “stadsövergripande samordning och stöd i implementering och uppföljning”. Det pekar på en grundläggande svaghet. När ansvaret är brett fördelat över stadens nämnder krävs en tydlig struktur för hur arbetet ska ledas, följas upp och utvecklas. Utan detta finns en uppenbar risk att genomförandet blir ojämnt och beroende av lokala initiativ.

Det är också anmärkningsvärt att sambandet mellan jämställdhet och mäns våld mot kvinnor inte tydligare integreras i handlingsplanen, trots att det uttryckligen konstateras att detta “skulle behöva lyftas tydligare”. Det rör en av kärnfrågorna i jämställdhetspolitiken och kan inte hanteras vid sidan av.

En annan central brist gäller målens utformning. Som det konstateras i underlaget beskriver resultatmålen inte “tillräckligt väl den direkta förändring som ska genomföras i stadens verksamheter”. Det är en avgörande invändning. Om det inte framgår vilken förändring som ska ske blir det i praktiken omöjligt att styra arbetet, följa upp resultaten och säkerställa att insatserna får effekt.

Därtill finns brister i konsekvensen i det intersektionella perspektivet, där vissa grupper, exempelvis personer med funktionsnedsättning, inte synliggörs tillräckligt genomgående. Det riskerar att leda till att grupper som redan är särskilt utsatta inte får det genomslag i arbetet som krävs.

Handlingsplanen är också omfattande och innehåller stora beskrivande avsnitt, vilket riskerar att göra den mindre användbar som styrdokument. Tyngdpunkten behöver flyttas från beskrivning till genomförande.

Sammanfattningsvis handlar detta om brister i målens tydlighet, ansvarsfördelning, genomförbarhet, uppföljning och

helhetsperspektiv. Det är inte marginella synpunkter utan invändningar som rör planens kärna.

Ur ett liberalt perspektiv är detta särskilt allvarligt. Jämställdhet handlar ytterst om individens frihet. Om rätten att forma sitt liv, att vara ekonomiskt självständig och att leva utan våld. För att uppnå detta krävs inte bara ambitioner utan konkreta åtgärder som gör skillnad i människors vardag.

Politikens uppgift är att åstadkomma förändring. Att beskriva problem och formulera övergripande mål är en början, men det är inte tillräckligt. En handlingsplan måste vara ett verktyg för genomförande, inte ett dokument som stannar vid intentioner.

Mot denna bakgrund är bristerna så omfattande att handlingsplanen behöver omarbetas innan den kan antas. Ärendet bör därför återremitteras så att planen kompletteras med tydligare och mätbara mål, en konkretisering av åtgärder, en klar ansvarsfördelning, ett mer konsekvent jämställdhetsperspektiv samt en struktur för systematisk uppföljning.

Beslutsgång

Ordföranden Arvid Vikman Rindevall (S) ställde förslaget från Christina Tufvesson (L) om att återremittera ärendet mot förslaget om att avgöra ärendet på sammanträdet, och fann att nämnden beslutat att avgöra ärendet på sammanträdet.

Ordföranden ställde därefter förvaltningens förslag till beslut mot Per Rosencrantz m.fl (M) förslag, och fann att nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Ledamoten Per Rosencrantz (M) anmälde att samtliga närvarande M-ledamöter reserverade sig mot beslutet till förmån för Moderaternas förslag till beslut.

Ledamoten Christina Tufvesson (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för Liberalernas förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- AMF 2026/231-2 Ytrande över remiss av handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030
- AMF 2026/231-1.1 Bilaga - Handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030

§ 8**Yttrande över remiss av Program för evenemang*****Remiss från kommunstyrelsen, KS 2026/133***

AMF 2026/233

Beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat Program för evenemang (dnr KS 2026/133) till arbetsmarknadsnämnden för yttrande. Program för evenemang föreslås ersätta Stockholms stads program för evenemang (dnr 171-1710/2015) som kommunfullmäktige beslutade om 2016.

Arbetsmarknadsförvaltningen anser att staden i föreliggande dokument tydligare kan lyfta fram och positionera sig som en inkluderande stad och som en arbetsgivare som främjar ett inkluderande arbetsliv. Exempelvis kan mål och riktlinjer för representation, inkludering och hållbarhet vid större evenemang tas fram. Vidare anser förvaltningen att miljö- och klimatperspektivet borde lyftas fram tydligare i programmet för att undvika negativ miljö- och klimatpåverkan till följd av evenemangs- och besöksnäringen.

Eftersom arbetsmarknadsinsatser och vuxenutbildning har en särskild betydelse för kompetensförsörjning kopplat till evenemangsfrågan, anser arbetsmarknadsförvaltningen att det är viktigt att det finns arbetssätt som säkerställer samverkan med förvaltningen i dessa frågor.

Arbetsmarknadsförvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 260410.

Förslag till beslut

1. Ordföranden Arvid Vikman Rindevall (S) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag till beslut.

2. Ledamoten Christina Tufvesson (L) yrkade att nämnden skulle bifalla Liberalernas förslag till beslut enligt nedan:

1. Att återremittera ärendet.
2. Att därutöver anföra följande.

Programmet för evenemang i Stockholms stad behandlar en viktig fråga. Evenemang är en central del av stadens utveckling, bidrar till tillväxt, stärker besöksnäringen och gör staden mer levande. Ambitionen att samla stadens arbete i ett gemensamt program är i grunden positiv.

Det finns dock en tydlig brist i hur programmet har tagits fram. Underlaget saknar förankring i den bransch som berörs.

Det är problematiskt. Evenemangsbranschen sitter på den praktiska kunskap som krävs för att förstå vad som fungerar och vad som inte gör det i genomförandet. Utan den kunskapen riskerar programmet att missa avgörande frågor och landa fel i sina prioriteringar.

Det gäller inte minst frågor som rör tillståndsprocesser, kostnader, logistik, säkerhet och samverkan mellan olika aktörer. Det är i dessa delar som stadens arbete antingen kan underlätta eller försvåra för arrangörer. Om dessa perspektiv inte fångas upp i tillräcklig utsträckning riskerar programmet att få begränsad effekt eller i värsta fall motverka sitt eget syfte.

Ett styrdokument av detta slag behöver vara förankrat i verkligheten. Annars finns en uppenbar risk att det blir svårt att tillämpa i praktiken och att det inte får det genomslag som avses.

Det räcker inte att i efterhand hänvisa till dialog eller samverkan i genomförandefasen. Förankringen behöver finnas redan i framtagandet, så att innehållet bygger på de erfarenheter och behov som finns hos de aktörer som faktiskt genomför evenemangen.

Mot denna bakgrund framstår det som orimligt att anta programmet i dess nuvarande form. Bristen på branschförankring är så pass central att den behöver åtgärdas innan beslut fattas.

Ärendet bör därför återremitteras så att programmet kompletteras genom en bredare och mer strukturerad dialog med arrangörer och andra relevanta aktörer inom evenemangsbranschen. Det är en förutsättning för att programmet ska bli relevant, träffsäkert och möjligt att genomföra.

Beslutsgång

Ordföranden Arvid Vikman Rindevall (S) ställde förslaget från Christina Tufvesson (L) om att återremittera ärendet mot förslaget om att avgöra ärendet på sammanträdet, och fann att nämnden beslutat att avgöra ärendet på sammanträdet.

Därefter frågade ordföranden om nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag, och fann att så är fallet.

Reservation

Ledamoten Christina Tufvesson (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för Liberalernas förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Johan Kling (C) lämnade följande särskilda uttalande.

Centerpartiet välkomnar ambitionen att stärka Stockholm som evenemangsstad. Evenemang bidrar till en levande stad, skapar tillväxt och jobb - såväl direkt som indirekt, exempelvis inom vår besöksnäring. Just därför är det anmärkningsvärt att det föreliggande programmet i så hög grad stannar vid allmänt hållna ambitioner.

Programmet präglas av omfattande målformuleringar och värdeord, men saknar i praktiken styrning. Det anges vad staden vill uppnå, men inte hur det ska ske, vilka prioriteringar som ska göras eller hur målkonflikter ska hanteras.

Programmet innehåller inga indikatorer, tidsmål eller uppföljningsmekanismer. Därmed saknas förutsättningar att följa upp om stadens arbete faktiskt leder till fler evenemang, bättre service eller ökad attraktivitet. Utan uppföljning riskerar programmet att bli en viljeyttring utan verklig effekt.

Vidare undviker programmet att hantera de målkonflikter som i praktiken avgör om evenemang kan genomföras. Frågor om buller, trygghet, tillståndsgivning och avvägningar mellan boendes intressen och stadsliv berörs endast ytligt. Det är just i dessa avvägningar som stadens förmåga att vara en levande evenemangsstad provas.

Mest problematiskt är att programmets skrivningar om service och tillståndprocesser totalt saknar konkretion. Att det ska vara "lätt att arrangera evenemang" upprepas, men utan några konkreta åtgärder, tidsramar eller ansvarsfördelning. Detta trots att just snårig byråkrati med långsamma och oförutsägbara processer är den största utmaningen för arrangörer i Stockholm.

Centerpartiet menar att Stockholm förtjänar mer än ett visionsdokument. Ska staden på allvar stärka sin position som

evenemangsstad krävs skarpa reformer, tydliga prioriteringar och en organisation som levererar resultat.

Handlingar i ärendet

- AMF 2026/233-2 Yttrande över remiss av Program för evenemang
- AMF 2026/233-1.2 Program för evenemang

§ 9**Yttrande över remiss av Övergång till digital personalakt*****Remiss från kommunstyrelsen, KS 2026/153***

AMF 2026/238

Beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.

Sammanfattning av ärendet

För att skapa en kvalitetssäkrad och effektiv process för hantering och förvaring av personalhandlingar föreslår kommunstyrelsen en övergång från pappersbaserad till digital personalakt.

Stadsledningskontoret har utrett förutsättningarna för en övergång från pappersbaserad till digital personalakt och identifierat flera fördelar. Stadsledningskontorets uppfattning är att en övergång till digital personalakt skapar goda förutsättningar för att uppnå en förbättrad, säker och enhetlig informationshantering.

Utredningen föreslår att en övergång ska ske till helt digitala personalakter och att befintliga analoga pappershandlingar ska ersättningsskannas. Tidsplanen för införandet föreslås vara fem år.

Förvaltning och drift av systemet för digitala personalakter föreslås bedrivas inom ramen för stadens nuvarande systemtjänsteavtal, LISA självservice och eDok.

Arbetsmarknadsförvaltningen ställer sig positiv till förslaget. Digitala personalakter skapar goda förutsättningar för förbättrad, säker och enhetlig informationshantering.

Arbetsmarknadsförvaltningen välkomnar en mer detaljerad redogörelse för huruvida alla förvaltningar ska bidra med lika mycket ekonomiska resurser samt betonar vikten av att projektet resurssätts väl.

Arbetsmarknadsförvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 260410.

Förslag till beslut

Ordföranden Arvid Vikman Rindevall (S) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Arvid Vikman Rindevall (S) fann, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande**Ledamoten Per Rosencrantz m.fl. (M) lämnade följande särskilda uttalande.**

Vi ställer oss i grunden positiva till en övergång till digital personalakt. Det har potential att bidra till bättre tillgänglighet, ökad rättssäkerhet och mer effektiva arbetssätt i stadens verksamheter. Samtidigt är det av yttersta vikt att ett sådant arbete genomförs med stor noggrannhet och med säkerheten i första rummet.

Sveriges regering och Nationellt Cybersäkerhetscenter (NCSC) har varnat för ett nytt och mer aggressivt tillvägagångssätt från främmande makt, särskilt Ryssland. Hotbilden har förflyttats från tidigare överbelastningsattacker till direkta försök att förstöra vitala system samt återkommande försök till stöld av kritisk data. I frågan om digitalisering av personalakter i Stockholms stad kan vi konstatera att incidenter med datastöld redan har inträffat. Detta gör att vi ser extra allvarligt på att säkerheten – både tekniskt och behörighetsmässigt – måste hålla absolut högsta klass.

Dessutom visar erfarenheter från tidigare digitaliseringsprojekt i staden att införanden som inte är tillräckligt förberedda riskerar att skapa nya problem istället för att lösa befintliga. Ett tydligt exempel är Överförmyndarnämndens arbete med digitalisering, där det framkommit att ett lyckat införande kräver omfattande förberedelser, en tydlig struktur och ett långsiktigt genomförande. En övergång till digital personalakt är inte enbart ett tekniskskifte, utan en fundamental förändring av hur information hanteras, dokumenteras och används i organisationen.

En övergång av denna storlek ställer stora krav på tydliga processer, utbildning och stöd till verksamheterna. Arbetet får inte drivas fram i för högt tempo. För att uppnå de positiva effekter som eftersträvas krävs en stegvis och välplanerad övergång där verksamheternas behov och erfarenheter tas tillvara. Det är först när dessa grundläggande förutsättningar är på plats som en digitalisering kan bidra till en verklig och varaktig förbättring i stadens arbete, utan att riskera att skapa nya brister i hanteringen av känslig information.

Handlingar i ärendet

- AMF 2026/238-2 Yttrande över remiss av Övergång till digital personalakt

- AMF 2026/238-1.1 Övergång till digital personalakt, initiativärende, Dnr KS 2026/153

§ 10**Yttrande över remiss av Riktlinjer för handläggningen av ekonomiskt bistånd*****Remiss från kommunstyrelsen, KS 2026/264***

AMF 2026/291

Beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat förslag till riktlinjer för ekonomiskt bistånd, dnr KS 2026/264, till arbetsmarknadsnämnden för yttrande.

Arbetsmarknadsförvaltningen ser positivt på en förenkling av riktlinjerna för ekonomiskt bistånd men vill lyfta fram att uppdateringen kommer under en period då flera andra lagändringar och förändringar träder i kraft vilket inom snar framtid kan påverka innehållet i riktlinjerna.

I kapitlet om studier önskar förvaltningen ett förtydligande om möjlighet till sfi-studier.

Arbetsmarknadsförvaltningen anser att det delade ansvaret mellan stadsdelsnämnderna och arbetsmarknadsnämnden när det gäller att ge stöd till självförsörjning till personer som ansöker om ekonomiskt bistånd bör framgå i riktlinjerna för ekonomiskt bistånd.

Gällande möjlighet för ekonomiskt bistånd till ungdomar mellan 18 och 21 år utan föräldrar med försörjningsansvar föreslås ett förtydligande.

Arbetsmarknadsförvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 260410.

Förslag till beslut

Ordföranden Arvid Vikman Rindevall (S) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Arvid Vikman Rindevall (S) fann, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- AMF 2026/291-2 Yttrande över Remiss av riklinjer för handläggningen av ekonomiskt bistånd
- AMF 2026/291-1.2 Bilaga - Riktlinjer för handläggningen av ekonomiskt bistånd i Stockholms stad

§ 11**Yttrande över remiss av betänkandet Rektor i fokus (SOU 2026:4)*****Remiss från kommunstyrelsen, KS 2026/289***

AMF 2026/347

Beslut

1. Nämnden godkände förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har bitt arbetsmarknadsnämnden yttra sig om Betänkandet Rektor i fokus - förutsättningar för ett pedagogiskt ledarskap (SOU 2026:4).

Syftet med utredningen är att stärka rektorernas ledarskap och minska omsättning av rektorer. I betänkandet föreslår utredningen att främja och freda rektorsrollen genom att förtydliga rektors pedagogiska ledarskap. Förslagen syftar till att förbättra dessa förutsättningar och göra rektorsuppdraget rimligt och hanterbart, något som ytterst bidrar till att säkra måluppfyllelse och likvärdighet i den svenska skolan.

Betänkandet beskriver förtjänstfullt de komplexa uppdrag och utmaningar som rektorsrollen och skolväsendet har. Utredningen lämnar ett flertal förslag som avser att förbättra förutsättningarna för rektorer att genomföra sitt uppdrag.

Arbetsmarknadsförvaltningen instämmer i stort betänkandets förslag. Däremot är det några förslag som förvaltningen inte delar med utredningen.

Förvaltningen avstyrker att rektors pedagogiska ledarskap ska definieras i skollagen. Det riskerar att inte bli tillräckligt dynamiskt. Utredningens alternativa förslag att Skolverket ges i uppdrag att utforma stödmaterial och rekommendationer ser däremot förvaltningen positivt på.

Förvaltningen avstyrker även det nya skärpta behörighetskravet för rektorer och menar att det snävar in urvalet på ett olyckligt sätt. Det leder inte till att i framtiden kunna få fler kvalificerade rektorer med bredare perspektiv på verksamheten.

Arbetsmarknadsförvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 260410.

Förslag till beslut

Ordföranden Arvid Vikman Rindevall (S) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Arvid Vikman Rindevall (S) fann, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande**Ledamoten Christina Tufvesson (L) lämnade följande särskilda uttalande.**

När det gäller behörighetskravet är det normala i stora delar av världen att rektorer just är lärare. I det engelska skolsystemet heter rektorsrollen till och med "Head teacher". För förskolan och grundskolan har detta ett stort värde då rektorer som varit lärare har lättare att kommunicera med och förstå lärare, speciallärare och elevhälsoteam i deras arbete med att komma till bukt med elevernas lässvårigheter och matematikutmaningar.

I gymnasieskolan kan situationen på exempelvis yrkesprogrammen förhålla sig något annorlunda. Ett exempel är Sjömansskolan, där det snarast kan vara en fördel med sjöbefälsutbildning istället.

I vuxenutbildning kan bakgrund från näringsliv och erfarenheter om hur arbetsmarknaden fungerar vara väl så viktigt som en lärarexamen. Där har inte heller rektor samma centrala funktion för elevhälsa och insatser med särskilt stöd. Kravet bör således kunna vara mer flexibelt här.

Gällande det pedagogiska ledarskapet bör det formuleras en nivådefinition av det pedagogiska ledarskapet som rektor förväntas uppfylla, men därutöver bör stor frihet råda utifrån den lokala skolans behov.

En av de viktigaste förutsättningarna för att rektorer ska kunna ägna sig åt pedagogiskt ledarskap är att de kan avlastas administration och ansvar för till exempel egenkontrollprogram i kök, systematisk brandskydds- och arbetsmiljöarbete. Det är även viktigt att rektor får ett gediget stöd från huvudmannen i ekonomiska, juridiska och HR-relaterade ärenden.

Handlingar i ärendet

- AMF 2026/347-2 Yttrande över remiss av betänkande Rektor i fokus (SOU 2026:4)
- AMF 2026/347-1.1 Betänkandet Rektor i fokus - förutsättningar för ett pedagogiskt ledarskap (SOU 2026:4)

§ 12**Anmälan av månadsrapport för mars**

AMF 2025/910

Beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden godkände månadsrapporten och beslutade att lägga den till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Nämnden lämnar i denna rapport en prognos i linje med budgeten. Intäkterna från både Skolverket och Migrationsverket kommer dock att kraftigt överskrida intäktskraven i budgeten. Nämnden avser att begära budgetjustering för intäktskraven i Tertialrapport 1.

Nämndens investeringar förväntas uppgå till cirka 6,4 mnkr, i enlighet med budget.

Arbetsmarknadsförvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 260410.

Förslag till beslut

Ordföranden Arvid Vikman Rindevall (S) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Arvid Vikman Rindevall (S) fann, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- AMF 2025/910-10 Anmälan av månadsrapport för mars 2026

§ 13**Anmälan av beslut fattade på delegation samt inkomna och upprättade ärenden**

AMF 2026/1

Sammanfattning av ärendet

Arbetsmarknadsnämnden la sammanställningen av delegationsbeslut samt listan för inkomna och upprättade ärenden till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- AMF 2026/1-17 Anmälan av beslut av tjänsteman enligt delegation till AMN 3 - 260421
- AMF 2026/1-16 Inkomna och upprättade ärenden samt handlingar till AMN 3 - 260421

§ 14**Anmälan av protokoll från föregående
arbetsmarknadsnämnd**

AMF 2026/1

Sammanfattning av ärendet

Arbetsmarknadsnämnden la protokollet från
arbetsmarknadsnämnden den 24 mars 2026 till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- AMF 2026/1-15 Protokoll AMN 260324 §§ 1-14

§ 15**Anmälan av protokoll från funktionshinderrådet**

AMF 2026/2

Sammanfattning av ärendet

Arbetsmarknadsnämnden la protokollet från rådet för funktionshinderfrågor den 15 april 2026 till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- 2647323 Protokoll FHR 260415

§ 16**Anmälan av protokoll från förvaltningsgruppen**

AMF 2026/3

Sammanfattning av ärendet

Arbetsmarknadsnämnden la protokollet från förvaltningsgruppen den 16 april 2026 till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- 2647420 Protokoll FVG 260416 inkl bilaga

§ 17**Nämndens frågor och skrivelser****Sammanfattning av ärendet****Inskickade frågor**

Sverigedemokraterna hade skickat in en fråga gällande konsekvenser av förändrade regler i ersättning av A-kassa och aktivitetsstöd till förvaltningen.

Ett skriftligt svar skickas via mail till samtliga i nämnden.

§ 18**Förvaltningsinformation****Sammanfattning av ärendet****Förvaltningschefen informerade om**

- Pågående förberedelser inför införandet av Aktivitetskravsreformen som träder i kraft 1 juli 2026.
- Regeringen har avsatt medel för sommarjobb och jobb för unga. Stockholms stad tilldelas cirka 28 miljoner kronor (i nivå med 2025). Efter dialog med stadsdelar har förslag på fördelning mellan sommarjobb och jobb för unga lämnats till stadsledningskontoret.

Underskriftens äkthet valideras här: <https://underskriftpas.stockholm.se/validera>